

Демченко П. Є. Інноваційні підходи до національно-патріотичного виховання молоді / П. Є. Демченко // Освіта України в умовах військового конфлікту на Донбасі : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Лисичанськ 27 лютого 2017 р.). – Лисичанськ : ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» – Лисичанськ : ФОП Чернов О.Г. – 2017. – С. 55-57.

Демченко Павло Євгенович

Відокремлений підрозділ «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»,
м. Лисичанськ

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

У статті проаналізовано зміст національно-патріотичного виховання молоді, застосування активних форм, методів навчання і виховання. На прикладі реалізації програми-меседж заходів «Скарби твої безцінні, Україно!», розробленої в Лисичанському педагогічному коледжі, продемонстровано презентацію проєктів «Українські народні ремесла» та «Майстерня творчості», які підготували викладачі циклової комісії загальнотехнічних дисциплін.

Ключові слова: національно-патріотичне виховання, громадянськість, народні ремесла, декоративно-прикладне мистецтво.

У сучасних умовах, пов'язаних з російською агресією, все більш важливою проблемою українського суспільства і держави стають теоретичні основи, зміст і технології виховної роботи, що забезпечує формування високих патріотичних якостей у молодого покоління українців. У навчальних закладах невід'ємним напрямком освітнього процесу стає виховання патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни, активної громадянської позиції тощо.

У Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді визначено, що серед виховних напрямів сьогодні найбільш актуальними виступають патріотичне, громадянське виховання як стрижневі, основоположні, що відповідають як нагальним вимогам і викликам сучасності, так і закладають підвалини для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь, які розглядатимуть державу як запоруку власного особистісного розвитку, що спирається на ідеї гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін [4, с. 2].

Проблема патріотичного виховання підростаючого покоління перебуває в полі зору сучасних науковців. Підтвердженням цьому є дисертаційні дослідження О. Абрамчук, О. Стьопіної, Р. Петронговського, С. Рашидової та ін., присвячені питанням патріотичного виховання.

Метою статті є визначення провідних ідей національно-патріотичного виховання у вітчизняній педагогічній теорії та виховній практиці з метою їх упровадження в сучасній системі виховання молоді людини.

Підростаюче покоління становить істотну частину населення країни, його стан, підготовка до участі в житті суспільства мають принципове політичне й суспільне значення. Педагогічна наука зобов'язана з використанням відповідного дослідного інструмента вивчати стан і сприяти вдосконалюванню виховання підростаючого покоління як громадян та патріотів України.

Серед найважливіших проблем національно-патріотичного виховання слід відзначити: формування й розвиток соціально значущих цінностей, громадянськості і патріотизму в процесі виховання і навчання в освітніх установах; виховання соціально активних громадян, що володіють умінням спілкуватися, критично мислити, вирішувати соціальні конфлікти; формування усвідомленого сприйняття норм громадянської поведінки та громадянської діяльності, заснованого на добровільному їх виборі та особистого залучення до життя суспільства [3, с. 12].

Патріотичне виховання є пріоритетним у формуванні в студентів високої патріотичної свідомості, готовності до виконання громадянського боргу, найважливіших конституційних обов'язків із захисту інтересів Батьківщини.

У цілому у патріотичному вихованні слід виділити два взаємопов'язані аспекти: виховання патріотизму специфічними засобами; залучення студентської молоді до соціально-морального досвіду (як, наприклад, захист Вітчизни), в основі якого лежить любов до Батьківщини.

У зміст національно-патріотичного виховання включено: передачу учням та засвоєння ними певного обсягу знань; виховання соціальної відповідальності; збереження і зміцнення здоров'я підростаючого покоління; підвищення освітнього рівня, розкриття прикладного й світоглядного значення знань.

У процесі дослідження визначені найбільш ефективні методи національно-патріотичного виховання як шляхи впливу на свідомість, волю і почуття молоді метод переконання, метод формування активного ставлення до Батьківщини та практичної готовності до її захисту, метод стимулювання й гальмування як зовнішньої, так і внутрішньої діяльності, який в основному впливає на почуття студентської молоді [1, с. 134]. На практиці методи патріотичного виховання реалізуються за допомогою різноманітних форм виховання, які визначаються змістом, місцем, часом і способами їх впливу на молодь.

Патріотичне виховання підростаючого покоління є невід'ємною частиною сучасної системи навчально-виховної роботи. Через систему навчання, виховну роботу реалізуються можливості розвитку в учнів почуття пізнання та усвідомлення Батьківщини, духовних, моральних, фізичних якостей для захисту її та державних інтересів.

Застосування активних форм, методів навчання і виховання передбачає інтегрованість у вирішенні проблемних задач, наукового підходу до суспільних явищ, моральне і духовне вдосконалення, використання досвіду старшого покоління, національних традицій українського народу.

За ініціативи педагогічного колективу ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» на реалізацію завдань національно-патріотичного виховання щодо становлення молодого людини – патріота України, формування особистісних рис громадянина української держави, дбайливого ставлення до національних багатств, рідної природи, пошани до історичної пам'яті, національних свят і традицій розроблено Програму-меседж заходів «Скарби твої безцінні, Україно!». У рамках реалізації цієї програми національно-патріотичного виховання було організовано презентацію проектів «Українські народні ремесла» та «Майстерня творчості», які підготували викладачі циклової комісії загальнотехнічних дисциплін Лисичанського педагогічного коледжу. Народні ремесла і декоративне мистецтво України своїми коренями сягає глибокої давнини. Воно нерозривно поєднано з магічно-обрядовою і господарською діяльністю людини, тому аудиторії студентів всіх спеціальностей представляється мистецтво вишивки, гончарства, ткацтва, різьби по дереву, ковальства, писанкарства. Неабияку зацікавленість викликають петриківський розпис, лозоплетіння та різьблення. Яскравим доповненням проектів є віртуальна екскурсія та літературна виставка з народного мистецтва. Демонстрація проектів «Українські народні ремесла» та «Майстерня творчості»

супроводжується виставкою власних студентських та викладацьких поробок народної творчості та декоративно-прикладного мистецтва.

У цілому розгляд питань концептуальної побудови теорії та практики національного-патріотичного виховання дозволяє стверджувати, що навчальні заклади історично були й залишаються надалі важливою ланкою не тільки для отримання освіти, а й для формування духовно-моральних, громадянських і світоглядних якостей особистості, які проявляються в любові до Батьківщини, до свого дому, в прагненні й умінні берегти і примножувати традиції, цінності свого народу, своєї національної культури, своєї землі.

Література:

1. Абрамчук О. В. Патріотичне виховання студентів вищих технічних навчальних закладів: дис. канд. пед. наук: 13.00.07 / Абрамчук Оксана Володимирівна. – Тернопіль, 2006. – 254 с. **2. Гасанов З. Г.** Проблемы воспитания патриотизма, дружбы народов, веротерпимости / З. Г. Гасанов // Педагогика. – 2001. – № 4. – С. 24–30. **3. Зубалій М. Д.** Ефективність військово-патріотичного виховання допризовної молоді / М. Д. Зубалій, В. В. Сіркізюк, П. Г. Сливка, Г. Б. Вонсович. – Кам'янець-Подільський: Б.в., 1994. – 25 с. **4. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді** / Міністерство освіти і науки України. – К., 2015. – 10 с. **5. Коркішко О.** Становлення патріотичного виховання в ХІХ–ХХ ст.: (І ст. аспект) / О. Коркішко // Рідна школа. – 2004. – № 2. – С. 60–62.